

Wymagania edukacyjne dla uczniów na poszczególne oceny z przedmiotu fizyka dla klasy 7.

Oceny	Uczeń:
Ocena dopuszczająca	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyrządy, za pomocą których mierzymy długość, temperaturę, czas, szybkość i masę; • mierzy długość, temperaturę, czas, szybkość i masę; • wymienia jednostki mierzonych wielkości; • podaje zakres pomiarowy przyrządu; • mierzy wartość siły w niutonach za pomocą siłomierza; • oblicza wartość ciężaru posługując się wzorem; • podaje źródło siły ciężkości i poprawnie zaczepia wektor do ciała, na które działa siła ciężkości; • odczytuje gęstość substancji z tabeli; • mierzy objętość ciał o nieregularnych kształtach za pomocą menzurki; • wykazuje, że skutek nacisku na podłoże, ciała o ciężarze zależy od wielkości powierzchni zetknięcia ciała z podłożem; • podaje jednostkę ciśnienia i jej wielokrotności; • mierzy ciśnienie w oponie samochodowej; • mierzy ciśnienie atmosferyczne za pomocą barometru; • na przykładach wyjaśnia znaczenie pojęcia „zależność jednej wielkości fizycznej od drugiej”; • wymienia stany skupienia ciał i podaje ich przykłady; • podaje przykłady ciał kruchych, sprężystych i plastycznych; • podaje przykłady topnienia, krzepnięcia, parowania, skraplania, sublimacji i resublimacji;

Oceny	Uczeń:
	<ul style="list-style-type: none"> • podaje temperatury krzepnięcia i wrzenia wody; • odczytuje z tabeli temperatury topnienia i wrzenia; • podaje przykłady rozszerzalności temperaturowej w życiu codziennym i technice; • podaje przykład zjawiska lub doświadczenia dowodzącego cząsteczkowej budowy materii; • podaje przyczyny tego, że ciała stałe i ciecze nie rozpadają się na oddzielne cząsteczki; • wyjaśnia rolę mydła i detergentów; • podaje przykłady atomów i cząsteczek; • podaje przykłady pierwiastków i związków chemicznych; • opisuje różnice w budowie ciał stałych, cieczy i gazów; • wyjaśnia, dlaczego na wewnętrzne ściany zbiornika gaz wywiera parcie; • opisuje ruch ciała w podanym układzie odniesienia; • rozróżnia pojęcia tor ruchu i droga; • podaje przykłady ruchu, którego tor jest linią prostą; • podaje przykłady ruchu prostoliniowego jednostajnego; • na podstawie różnych wykresów odczytuje drogę przebywaną przez ciało w różnych odstępach czasu; • zapisuje wzór $u=s/t$ i nazywa występujące w nim wielkości; • oblicza wartość prędkości ze wzoru $V=s/t$; • oblicza średnią wartość prędkości $V_{sr}=s/t$; • podaje przykłady ruchu przyspieszonego i opóźnionego; • z wykresu zależności $u(t)$ odczytuje przyrosty szybkości w określonych jednakowych odstępach czasu;

Oceny	Uczeń:
	<ul style="list-style-type: none"> • podaje wzór na wartość przyspieszenia; • posługuje się pojęciem wartości przyspieszenia do opisu ruchu jednostajnie przyspieszonego; • podaje wzór na wartość przyspieszenia w ruchu jednostajnie opóźnionym $a = \frac{v_0 - v}{t}$; • z wykresu zależności $v(t)$ odczytuje jednakowe ubytki szybkości w określonych jednakowych odstępach czasu; • na przykładach rozpoznaje oddziaływania bezpośrednie i na odległość; • podaje przykład dwóch sił równoważących się; • oblicza wartość i określa zwrot wypadkowej dwóch sił działających na ciało wzdłuż jednej prostej o zwrotach zgodnych i przeciwnych; • na prostych przykładach ciał spoczywających wskazuje siły równoważące się; • ilustruje na przykładach pierwszą i trzecią zasadę dynamiki; • podaje przykłady występowania sił sprężystości w otoczeniu; • podaje przykłady w których na ciała poruszające się w powietrzu działa siła oporu powietrza; • wymienia niektóre sposoby zmniejszania i zwiększania tarcia; • podaje przykłady pożytecznych i szkodliwych skutków działania sił tarcia; • podaje przykłady parcia gazów i cieczy na ściany i dno zbiornika; • podaje przykłady wykorzystania prawa Pascala; • podaje i objaśnia wzór na wartość siły wyporu; • podaje warunek pływania i tonięcia ciała zanurzonego w cieczy;

Oceny	Uczeń:
	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje ruch ciała pod działaniem stałej siły wypadkowej zwróconej tak samo jak prędkość; • zapisuje wzorem drugą zasadę dynamiki i odczytuje ten zapis; • podaje przykłady wykonania pracy w sensie fizycznym; • podaje jednostkę pracy 1 J; • wyjaśnia, co to znaczy, że urządzenia pracują z różną mocą; • podaje jednostki mocy i przelicza je; • wyjaśnia, co to znaczy, że ciało ma energię mechaniczną; • podaje przykłady ciał mających energię potencjalną ciężkości i energię kinetyczną; • wymienia czynności, które należy wykonać, by zmienić energię potencjalną ciała i energię kinetyczną tego ciała; • podaje przykłady przemiany energii potencjalnej w kinetyczną i na odwrót, z zastosowaniem zasady zachowania energii mechanicznej;
Ocena dostateczna	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje najmniejszą działkę przyrządu i podaje dokładność przyrządu; • dobiera do danego pomiaru przyrząd o odpowiednim zakresie i dokładności; • oblicza wartość najbardziej zbliżoną do rzeczywistej wartości mierzonej wielkości, jako średnią arytmetyczną wyników; • przelicza jednostki długości, czasu i masy; • wykazuje doświadczalnie, że wartość siły ciężkości jest wprost proporcjonalna do masy ciała; • uzasadnia potrzebę wprowadzenia siły jako wielkości wektorowej; • wyznacza doświadczalnie gęstość ciała stałego o regularnych kształtach;

Oceny	Uczeń:
	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza gęstość substancji ze wzoru; • szacuje niepewności pomiarowe przy pomiarach masy i objętości; • oblicza ciśnienie za pomocą wzoru; • przelicza jednostki ciśnienia; • na podstawie wyników zgromadzonych w tabeli sporządza samodzielnie wykres zależności jednej wielkości fizycznej od drugiej; • opisuje stałość objętości i nieściśliwość cieczy; • wykazuje doświadczalnie ściśliwość gazów; • wymienia i opisuje zmiany stanów skupienia ciał; • odróżnia wodę w stanie gazowym (jako niewidoczną) od mgły i chmur; • podaje przykłady rozszerzalności temperaturowej ciał stałych, cieczy i gazów; • opisuje anomalną rozszerzalność wody i jej znaczenie w przyrodzie; • opisuje zachowanie taśmy bimetalicznej przy jej ogrzewaniu; • opisuje zjawisko dyfuzji; • przelicza temperaturę wyrażoną w skali Celsjusza na tę samą temperaturę w skali Kelvina i na odwrót; • na wybranym przykładzie opisuje zjawisko napięcia powierzchniowego, demonstrując odpowiednie doświadczenie; • podaje przykłady, w jaki sposób można zmienić ciśnienie gazu w zamkniętym zbiorniku; • klasyfikuje ruchy ze względu na kształt toru; • wymienia cechy charakteryzujące ruch prostoliniowy jednostajny;

Oceny	Uczeń:
	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza drogę przebytą przez ciało na podstawie wykresu zależności $v(t)$; • wartość prędkości w km/h wyraża w m/s; • uzasadnia potrzebę wprowadzenia do opisu ruchu wielkości wektorowej – prędkości; • na przykładzie wymienia cechy prędkości jako wielkości wektorowej; • planuje czas podróży na podstawie mapy i oszacowanej średniej szybkości pojazdu; • wyznacza doświadczalnie średnią wartość prędkości biegu, pływania lub jazdy na rowerze; • opisuje ruch jednostajnie przyspieszony; • podaje jednostki przyspieszenia; • wymienia różne rodzaje oddziaływania ciał; • podaje przykłady statycznych i dynamicznych skutków oddziaływań; • analizuje zachowanie się ciał na podstawie pierwszej zasady dynamiki; • wykazuje doświadczalnie, że siły wzajemnego oddziaływania mają jednakowe wartości, ten sam kierunek, przeciwne zwroty i różne punkty przyłożenia; • wymienia siły działające na ciężarek wiszący na sprężynie; • wyjaśnia spoczynek ciężarka wiszącego na sprężynie na podstawie pierwszej zasady dynamiki; • podaje przykłady świadczące o tym, że wartość siły oporu powietrza wzrasta wraz ze wzrostem szybkości ciała;

Oceny	Uczeń:
	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje doświadczalnie, że siły tarcia występujące przy toczeniu mają mniejsze wartości niż przy przesuwaniu jednego ciała po drugim; • demonstruje i objaśnia prawo Pascala; • wyznacza doświadczalnie gęstość ciała z wykorzystaniem prawa Archimedesesa • ilustruje na przykładach drugą zasadę dynamiki • oblicza pracę ze wzoru $W = F_s$; • oblicza moc ze wzoru $P = \frac{W}{t}$; • podaje przykłady energii w przyrodzie i sposoby jej wykorzystywania; • podaje przykłady zmiany energii mechanicznej na skutek wykonanej pracy; • wyjaśnia pojęcie poziomu zerowego;
<ul style="list-style-type: none"> • Ocena dobra 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje różnice między wartością końcową i początkową wielkości fizycznej (np. Δl); • wyjaśnia, co to znaczy wyzerować przyrząd pomiarowy; • opisuje doświadczenie Celsjusza i objaśnia utworzoną przez niego skalę temperatur; • podaje cechy wielkości wektorowej; • przekształca wzór $F_c = mg$ i oblicza masę ciała, znając wartość jego ciężaru; • podaje przykłady skutków działania siły ciężkości; • przekształca wzór $d = \frac{m}{V}$ i oblicza każdą z wielkości fizycznych w tym wzorze;

Oceny	Uczeń:
	<ul style="list-style-type: none"> • wyznacza doświadczalnie gęstość cieczy ; • odróżnia mierzenie wielkości fizycznej od jej wyznaczania, czyli pomiaru pośredniego; • przekształca wzór $p = \frac{F}{S}$ i oblicza każdą z wielkości występujących w tym wzorze; • opisuje zależność ciśnienia atmosferycznego od wysokości nad poziomem morza; • rozpoznaje w swoim otoczeniu zjawiska, w których istotną rolę odgrywa ciśnienie atmosferyczne i urządzenia, do działania których jest ono niezbędne; • wykazuje, że jeśli dwie wielkości są do siebie wprost proporcjonalne, to wykres zależności jednej od drugiej jest półprostą wychodzącą z początku układu osi; • wykazuje doświadczalnie zachowanie objętości ciała stałego przy zmianie jego kształtu; • podaje przykłady zmian właściwości ciał spowodowanych zmianą; • opisuje zależność szybkości parowania od temperatury; • demonstruje zjawiska topnienia, wrzenia i skraplania; • wyjaśnia zachowanie taśmy bimetalicznej podczas jej ogrzewania; • wymienia zastosowania praktyczne taśmy bimetalicznej; • wykazuje doświadczalnie zależność szybkości dyfuzji od temperatury; • opisuje związek średniej szybkości cząsteczek gazu lub cieczy z jego temperaturą; • podaje przykłady działania sił spójności i sił przylegania; • demonstruje skutki działania sił międzycząsteczkowych;

Oceny	Uczeń:
	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: atomu, cząsteczki, pierwiastka i związku chemicznego; • objaśnia, co to znaczy, że ciało stałe ma budowę krystaliczną; • wymienia i objaśnia sposoby zwiększania ciśnienia gazu w zamkniętym zbiorniku; • wybiera układ odniesienia i opisuje ruch w tym układzie; • wyjaśnia, co to znaczy, że spoczynek i ruch są względne; • opisuje położenie ciała za pomocą współrzędnej x; • oblicza przebytą przez ciało drogę jako $s = x_2 - x_1 = \Delta x$; • doświadczalnie bada ruch jednostajny prostoliniowy i formułuje wniosek, że $s \sim t$; • sporządza wykres zależności $s(t)$ na podstawie wyników doświadczenia zgromadzonych w tabeli; • sporządza wykres zależności $v(t)$ na podstawie danych z tabeli • przekształca wzór $v(t)$ i oblicza każdą z występujących w nim wielkości; • opisuje ruch prostoliniowy jednostajny z użyciem pojęcia prędkości; • wykonuje zadania obliczeniowe z użyciem średniej wartości prędkości; • wyjaśnia różnicę między szybkością średnią i chwilową; • sporządza wykres zależności $v(t)$ dla ruchu jednostajnie przyspieszonego; • odczytuje zmianę wartości prędkości z wykresu zależności $v(t)$ dla ruchu jednostajnie przyspieszonego; • sporządza wykres zależności $a(t)$ dla ruchu jednostajnie przyspieszonego;

Oceny	Uczeń:
	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje spadek swobodny; • sporządza wykres zależności $v(t)$ dla ruchu jednostajnie opóźnionego; • przekształca wzór $a = \frac{v_0 - v}{t}$ i oblicza każdą z wielkości występującą w tym wzorze; • podaje przykłady układów ciał wzajemnie oddziałujących, wskazuje siły wewnętrzne i zewnętrzne w każdym układzie; • na dowolnym przykładzie wskazuje siły wzajemnego oddziaływania ciał; • podaje przykład kilku sił działających na ciało wzdłuż jednej prostej, które się równoważą; • oblicza wartość i określa zwrot wypadkowej kilku sił działających na ciało wzdłuż jednej prostej – o zwrotach zgodnych i przeciwnych; • opisuje doświadczenie potwierdzające pierwszą zasadę dynamiki; • na przykładzie opisuje zjawisko bezwładności; • opisuje wzajemne oddziaływanie ciał na podstawie trzeciej zasady dynamiki Newtona; • na dowolnym przykładzie wskazuje siły wzajemnego oddziaływania, rysuje je i podaje ich cechy; • wyjaśnia, że na skutek rozciągania lub ściskania ciała pojawiają się siły dążące do przywrócenia początkowych jego rozmiarów i kształtów, czyli siły sprężystości działające na rozciągające lub ściskające ciało; • doświadczalnie bada siłę oporu powietrza i formułuje wnioski; • podaje przyczyny występowania sił tarcia;

Oceny	Uczeń:
	<ul style="list-style-type: none"> • demonstruje zależność ciśnienia hydrostatycznego od wysokości słupa cieczy; • oblicza ciśnienie słupa cieczy na dnie cylindrycznego naczynia ze wzoru $p = d \cdot g \cdot h$; • wyjaśnia pływanie i tonięcie ciał wykorzystując pierwszą zasadę dynamiki; • oblicza każdą z wielkości we wzorze $F = ma$; • z wykresu $a(F)$ oblicza masę ciała; • oblicza każdą z wielkości we wzorze $W = Fs$; • objaśnia sens fizyczny pojęcia mocy; • oblicza każdą z wielkości ze wzoru $P = \frac{W}{t}$; • wyjaśnia pojęcia układu ciał wzajemnie oddziałujących oraz sił wewnętrznych w układzie i zewnętrznych spoza układu; • wyjaśnia i zapisuje związek $\Delta E = W_z$; • oblicza energię potencjalną grawitacji ze wzoru $E = mgh$ i energię kinetyczną ze wzoru $E = \frac{mv^2}{2}$; • oblicza energię potencjalną względem dowolnie wybranego poziomu zerowego; • podaje przykłady sytuacji, w których zasada zachowania energii mechanicznej nie jest spełniona;
<ul style="list-style-type: none"> • Ocena bardzo dobra 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia na przykładach przyczyny występowania niepewności pomiarowych; • posługuje się wagą laboratoryjną; • rysuje wektor obrazujący siłę o zadanej wartości (przyjmując odpowiednią jednostkę); • przelicza gęstość wyrażoną w kg/m^3 na g/cm^3 i na odwrót;

Oceny	Uczeń:
	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski o wartościach wielkości fizycznych na podstawie kąta nachylenia wykresu do osi poziomej; • opisuje właściwości plazmy; • opisuje zależność temperatury wrzenia od ciśnienia; • wyjaśnia przyczyny skraplania pary wodnej zawartej w powietrzu, np. na okularach, szklankach i potwierdza to doświadczalnie; • opisuje zmiany objętości ciał podczas topnienia i krzepnięcia; • za pomocą symboli Δl i Δt lub ΔV i Δt zapisuje fakt, że przyrost długości drutów lub objętości cieczy jest wprost proporcjonalny do przyrostu temperatury; • wykorzystuje do obliczeń prostą proporcjonalność przyrostu długości do przyrostu temperatury; • uzasadnia wprowadzenie skali Kelvina; • na podstawie znajomości drogi przebytej ruchem jednostajnym w określonym czasie t, oblicza drogę przebytą przez ciało w dowolnym innym czasie; • podaje interpretację fizyczną pojęcia szybkości; • wartość prędkości w km/h wyraża w m/s i na odwrót; • rysuje wektor obrazujący prędkość o zadanej wartości (przyjmuje odpowiednią jednostkę); • przekształca wzór $a = \frac{v - v_0}{t}$ i oblicza każdą wielkość z tego wzoru • podaje interpretację fizyczną pojęcia przyspieszenia; • wykonuje zadania obliczeniowe dotyczące ruchu jednostajnie przyspieszonego; • wykonuje zadania obliczeniowe dotyczące ruchu jednostajnie przyspieszonego;

Oceny	Uczeń:
	<ul style="list-style-type: none"> • podaje interpretację fizyczną pojęcia przyspieszenia w ruchu jednostajnie opóźnionym; • oblicza niepewności pomiarowe sumy i różnicy wartości dwóch sił; • opisuje zjawisko odrzutu; • przeprowadza rozumowanie prowadzące do wniosku, że wartość siły sprężystości działającej na ciało wiszące na sprężynie jest wprost proporcjonalna do wydłużenia sprężyny; • wykazuje doświadczalnie, że wartość siły tarcia kinetycznego nie zależy od pola powierzchni styku ciał przesuwających się względem siebie, a zależy od rodzaju powierzchni ciał trących o siebie i wartości siły dociskającej te ciała do siebie; • objaśnia zasadę działania podnośnika hydraulicznego i hamulca samochodowego; • wykorzystuje wzór na ciśnienie hydrostatyczne w zadaniach obliczeniowych; • wykorzystuje wzór na wartość siły wyporu do wykonywania obliczeń; • objaśnia praktyczne znaczenie występowania w przyrodzie siły wyporu; • podaje wymiar 1 niutona $1 \text{ N} = 1 \frac{\text{kg} \cdot \text{m}}{\text{s}^2}$; • przez porównanie wzorów $F = ma$ i $F_c = mg$ uzasadnia, że współczynnik g to wartość przyspieszenia, z jakim ciała spadają swobodnie; • podaje ograniczenia stosowalności wzoru $W = Fs$;

Oceny	Uczeń:
	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza wykres zależności $W(s)$ oraz $F(s)$, odczytuje i oblicza pracę na podstawie tych wykresów oblicza moc na podstawie wykresu zależności $W(t)$; • wykonuje zadania, obliczając każdą z wielkości występujących we wzorach na energię kinetyczną i potencjalną ciężkości; • stosuje zasadę zachowania energii mechanicznej do rozwiązywania zadań obliczeniowych; • objaśnia i oblicza sprawność urządzenia mechanicznego;
<ul style="list-style-type: none"> • Ocena celująca 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia na przykładzie znaczenie pojęcia względności; • oblicza niepewność pomiarową i zapisuje wynik wraz z niepewnością; • wyznacza doświadczalnie ciśnienie atmosferyczne za pomocą strzykawki i siłomierza.